

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

Deres ref.: 201709983-1
Vår ref.: 11973443

Dato: 20.03.2018

Svar på høring om endringer i beredskapsforskriften.

BKKs høringssvar er samlet og formidles på vegne av BKKs KBO-enheter. BKK er positiv til at forskriften endres og i hovedsak positiv til de foreslåtte endringer, men har likevel kommentarer til følgende:

§ 6-2 d: Dette er en presisering av at også rørnett for fjernvarme til samfunnskritiske funksjoner er omfattet av kravet til sensitiv informasjon. Sannsynligheten for at noen skal skade slike rør vurderer vi som liten i og med at de ligger relativt dypt og konsekvensen av skade på rør er begrenset. Vi mener derfor at kravet bør bortfalle når det gjelder rør for fjernvarme.

§ 6-2 g: Vi mener siste del av setningen har liten praktisk verdi da det fra før er godt kjent / svært mange har kjennskap til hvor driftssentralene befinner seg.

§ 6-5: Både i eksisterende- og i utkast til revidert forskrift omhandler § 6-5 informasjonssikkerhet spesielt knyttet til innkjøp. Til daglig er utfordringene ved utlevering av kraftsensitiv informasjon i større grad enn ved innkjøp knyttet til arealplanlegging, omlegginger av infrastruktur, nyetableringer og graveaktivitet i sentrumsnære strøk. I en innkjøpssituasjon har vi naturlig de nødvendige pressmidler til å få motparten med på sikkerhetsopplegget rundt den sensitive informasjonen. I de andre situasjonene som nevnt er forholdet ofte annerledes – det kan til tider være utfordrende å få sikkerhetsavtale og taushetsklæringer på plass. En tydeliggjøring i forskriften kunne vil være til hjelp i slike situasjoner. Vi mener derfor § 6-5 bør omhandle bestemmelser knyttet til all utlevering av sensitiv informasjon og ikke være begrenset til det som må utleveres i forbindelse med innkjøp.

§ 6-7 legger opp til at KBO-enheter skal gjennomføre bakgrunnssjekk av personer før ansettelser. Vi mener det må presiseres om det gjelder alle ansettelser eller om det skal begrenses til de som kan få tilgang til sensitiv informasjon.

Det legges opp til kredittsjekk av personer som skal ha tilgang til anlegg i klasse 2 og kredittsjekk + politiattest for personer som skal ha tilgang til anlegg i klasse 3. Av disse to tiltakene, oppfatter vi politiattest som det mest virkningsfulle. Det bør derfor vurderes å snu om på kravene og kreve politiattest for tilgang til anlegg i klasse 2 og i tillegg kredittsjekk for tilgang til anlegg i klasse 3.

Innen bransjen er trenden at det kjøpes montørtjenester i det kommersielle markedet. Leverandørene av disse tjenestene trenger lovhjemmel til å gjennomføre bakgrunnssjekk slik at montørene som leies inn kan tilfredsstillende KBO-enhetenes krav.

§ 6-10 a) Det må her presiseres om vi snakker om hvem som beordrer operasjoner på bryteren eller den som faktisk utfører den. Mange selskaper drifter, eller vurderer å drifte målerparken i dedikerte selskaper. BKK Nett bruker i dag Validér til å utføre bryterstyring på anmodning fra nettselskapet. Validér har ikke myndighet til å operere bryteren uten at det foreligger en ordre fra nettselskapet. Vi vurderer at dagens ordning ligger innenfor denne ordlyden.

b) Leverandørene av AMS-system vil i de nærmeste årene aktivt følge opp kundene som har kjøpt AMS-systemet sine pga. behov for stabilisering og optimalisering. Utviklerne av disse vil alltid kunne bruke bakveier for å operere bryter om de så ønsker. Vårt syn er at dette må løses gjerne skriftlige avtaler. Det vil ikke være mulig å påvirke leverandøren til å lokalisere storparten av sine ressurser innen EU/EØS-sonen. For de som har fjerntilgang vil det ikke være mulig å praktisk etterprøve om de har tilgang til bryterstyring eller ikke. De vil kunne skjule sine spor om de så ønsker. Det må derfor gis rom for unntak for selskaper fra velfungerende ikke-autoritære land utenfor EU/EØS-området, selskaper som leverer eller kan tenkes å levere AMS-løsninger til norske nettselskaper. BKK Nett bruker i dag en AMS-løsning levert fra Sør-Korea. Pga. liten overlapp i vanlig kontortid vil de i perioder måtte jobbe med systemet via fjerntilgang. Lokal kompetanse utplassert i EU/EØS-sonen vil ikke ha full kompetanse på leveransen. Behovet for fjerntilgang utenfor EU/EØS-området vil derfor vedvare.

§ 7-1. Det er ønskelig med en tydeligere grense mellom de som utfører driftskontrollfunksjoner og de som leverer «verktøyet» for å kunne utføre driftskontrollfunksjoner.

I mange selskaper er oppgavene organisert slik at den operative driftssentralen er organisert under en ledelse, mens levering av «verktøytjenester» som SCADA og andre relaterte tjenester blir levert av andre organisatoriske enheter.

De som utfører driftskontrollfunksjoner vil da ofte være bestiller av de «verktøytjenestene» som de har behov for. Dette vil normalt være mer enn det som tidligere har vært definert som SCADA Andre verktøy vil være DMS, AMS, vern, telefon, radio, digitale verktøy for koblingsordre etc. Driftssentralene går i en retning der også disse tjenestene vil være kritiske for utøvelse av driftskontrollfunksjoner. På denne bakgrunn vil det vært bra om forskriften tydeliggjorde ansvarsforholdene ved en deling av arbeidsoppgavene.

Driftssentralen vil da være en blanding av noe fysisk, som f.eks. rom og utstyr, og en utøvelse av funksjoner som medfører bl.a. bruk av dette utstyret.

Driftssentralen vil være ansvarlig for bruk av utstyr og funksjonalitet, mens noen andre vil ha ansvar for å levere spesifisert funksjonalitet med tilhørende utstyr.

Vårt forslag til definisjoner er derfor følgende:

Driftssentral omfatter operatørrom, adgangsstyring og bygningsmessige forhold, både på hovedsentral og eventuell reservesentral, samt utøvelse av driftskontrollfunksjoner.

Driftskontrollsystemer omfatter utstyr, nettverk, datarom, sambandsanlegg og øvrige anlegg og rom, systemer og komponenter som ivaretar driftskontrollfunksjoner. Med anlegg forstås også tilhørende bygningstekniske konstruksjoner for driftskontrollsystemer.

I siste avsnitt står det «Det tillates ikke at eksterne leverandører som ikke er KBO-enhet, utfører driftskontrollfunksjoner i nettanlegg eller produksjonsanlegg.» Slik det er formulert, kan det tolkes som det også gjelder nettanlegg og produksjonsanlegg for fjernvarme, ref. presiseringen i § 6-2 d. Dersom dette er intensjonen, vil det i så fall være en vesentlig innstramming. I fjernvarmebransjen er det vanlig at driftskontrollfunksjoner er integrert med avfallsforbrenningsanlegg, sykehus eller annen industri som ikke er KBO enheter. Vi forslår at setningen endres til «Det tillates ikke at eksterne leverandører som ikke er KBO-enhet, utfører driftskontrollfunksjoner i nettanlegg eller produksjonsanlegg for elektrisk energi».

§ 7-3. Til bestemmelsens siste setning: Her mener vi det i tillegg bør finnes en beskrivelse av detaljeringsnivå. For eks. at bestemmelsen gjelder krav til dokumentasjon på et overordnet, praktisk eller hensiktsmessig nivå.

§ 7-5. Første setning må vi se på som et mål og andre setning som virkemiddel for å nå målet. Vi kan imidlertid aldri gardere oss 100 % mot at noe utilsiktet skjer i forbindelse med endringer og synes derfor den eksisterende bestemmelsen er bedre enn den nye.

Morgendagen er her | bkk.no

§ 7-6, nest siste setning, trenger etter vår mening en presisering.

§ 7-12: Her er det behov for en presisering av hva det menes med ordet «integreert».

Det vi her ikke har kommentert spesielt, er vi positiv til slik det foreligger.

Vennlig hilsen
BKKs KBO-enheter

BKK Net
BKK Varme
BKK Produksjon

